

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Політична комунікація»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	С2 Політологія
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Політологія»
Курс, семестр	1 курс, 2 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4, загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., семінарських занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік.
Мова(и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Факультет обліку та фінансів, кафедра політології, історії і філософії
Контактні дані розробника(ів)	<i>Викладач:</i> Макарець Світлана, кандидат історичних наук, доцент <i>Контакти:</i> каб. 458 (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> svitlana.makarets@pdau.edu.ua <i>Сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/makarec-svitlana-volodymyrivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: «Актуальні проблеми сучасної політики».
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК05. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК07. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми. ЗК 09. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. <i>Спеціальні (фахові, предметні):</i> СК01. Усвідомлення природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації. СК07. Спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультаційні функції на національному та міжнародному рівні.
Програмні результати навчання	ПР01. Застосовувати для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту.

	ПРО7. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
ОК сприяє набуттю комплексу соціальних навичок (soft skills), важливих для сучасного фахівця: критичне мислення і аналіз, толерантність, уміння формувати власну думку, комунікативні і презентаційні навички.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Сформувати у здобувачів вищої освіти системні знання про політичну комунікацію, її основні жанри, стратегічно-тактичний потенціал, осмислення закономірностей функціонування політики як засобу комунікації; навчити аналізувати взаємодію політичної та медіа-систем, спроможності виявляти способи впливу інформаційно-комунікаційного впливу на політичні процеси.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Поняття політичної комунікації. Інформація: сутність та різновиди. Тема 2. Мовленнєві жанри в політичному дискурсі. Тема 3. Комунікативні стратегії і тактики в політичному дискурсі. Тема 4. Немаркетингові та маркетингові способи політичної комунікації. Тема 5. Роль та місце ЗМІ в політичній комунікації. Тема 6. Політична комунікація в мережі Інтернет.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
Словесні методи (лекція, пояснення), наочні методи (ілюстрування), практичні методи (практичні завдання), методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду), методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, заохочення і покарання, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження), інтерактивні методи (проектування професійних ситуацій, кейс-метод, рольові ігри, дискусії), мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій), методи усного контролю (опитування), методи письмового контролю (тести, практичні завдання, презентація), методи самоконтролю (самоаналіз, самооцінювання).	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені в Додатку до силабусу.
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін; роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-1 бал). Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання. Здобувач вищої освіти, який був не допущений до семестрового контролю з навчальної дисципліни, має підсумкову академічну заборгованість. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин із дозволу деканату. Повторне проходження контрольного заходу із навчальної дисципліни для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною.
- щодо академічної доброчесності	Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного

	університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: дотримання принципів, цінностей і правил академічної доброчесності в освітній та науковій діяльності; ставлення з повагою до усіх учасників освітньо-наукового процесу; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; самостійне виконання навчального завдання, крім випадків, коли його виконання передбачає участь декількох осіб або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, мережі Інтернет тощо (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.
- щодо відвідування занять	Відвідування лекційних і семінарських занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим; відмітка про відвідування занять здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право на визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах (Prometheus, Coursera, ВУМ online, EdEra тощо). Особливості неформального / інформального навчання та процедури перезарахування їх як освітнього компонента або його частини регламентовані «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету».
- щодо оскарження результатів оцінювання	Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувач вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Порядок оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті».

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Віннічук О., Руда Л., Чабанов В. Політичні комунікації та PR: навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. 100 с.
2. Гончарук-Чолач Т. В., Джугла Н. В. Теорія та практика політичної пропаганди : підруч. Київ :

Видавництво Ліра-К, 2020. 254 с.

3. Дзяна Г. О. Комунікації в публічному управлінні : навч. посіб. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2024. 224 с.
4. Калініна М.П. Політичний PR. Том 1. Історія та сучасний стан політичних комунікацій. Політичні комунікації та політичний медійний менеджмент : навч. посіб. Київ, 2021. 196 с.
5. Руднева А. О. Політичні комунікації : навч. посіб. для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Політологія» освітньо-професійних програм «Політологія» та «Міжнародна політика та політика національної безпеки». Запоріжжя : ЗНУ, 2023. 153 с.
6. Саврасова-В'юн Т. Комунікативний практикум : навч.-метод. посібн. Київ: Київ. стол. ун-т ім. Б. Грінченка, 2024. 184 с.

Допоміжні

1. Білоконенко Л. А. Українськомовна комунікологія : практикум. Кривий Ріг : КДПУ, 2020. 105 с.
2. Вітман К. М., Кормич А. І. Відеоблоги як інноваційний засіб політичної комунікації. *Актуальні проблеми політики* : зб. наук. пр. / редкол.: С. В. Ківалов (голова ред. ради), Л. І. Кормич (голов. ред.), І. М. Милосердна (відп. ред.) [та ін.] ; НУ «ОЮА», Південноукр. центр гендер. проблем. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 68. С. 52–57.
3. Денисюк С. Г. Комунікологія : навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2017. 102 с.
4. Остапенко М. Політична комунікація: теоретичні аспекти дослідження. *Політичний менеджмент*. 2012. № 3. С. 135–144.
5. Проноза І. І. Роль політичних комунікацій у сучасному інформаційному просторі. *Політикус : наук. журнал*. 2021. № 3. С. 75–81.
6. Саранча О., Кириченко В., Павленко Т. Посібник із комунікацій для громадських ініціатив. Слов'янськ, 2021. 66 с.
7. Стратегічні комунікації суб'єктів політики в умовах сучасної політичної дійсності : колективна монографія / за заг. ред. Хорішко Л. С. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 178 с.
8. Якимчук В., Лопатюк Н. Комунікативні стратегії і тактики в політичних промовах В. Зеленського. *Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича : Германська філологія*. 2022. Вип. 835–836. С. 127–134.
9. Шлемкевич Т. В. Інформаційно-комунікаційний вимір сучасної політичної системи України : дис. канд. політ. наук: 23.00.02. Львів, 2020. 240 с.
10. Шпекторенко І. В. Комунікації в публічному управлінні : навч. посіб. Дніпро : НТУ «ДП», 2024. 85 с.

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри політології, історії і філософії. Протокол від 01 вересня 2025 року №2.

Додаток до силабусу
**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування	Розв'язування тестів	Виконання навчальних (практичних) завдань	Виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Поняття політичної комунікації. Інформація: сутність та різновиди.	4+4	16	3	3	14
Тема 2. Мовленнєві жанри в політичному дискурсі.	4+4		3	3	14
Тема 3. Комунікативні стратегії і тактики в політичному дискурсі.	4+4		3	3	14
Тема 4. Немаркетингові та маркетингові способи політичної комунікації.	4+4		3	3	14
Тема 5. Роль та місце ЗМІ в політичній комунікації.	4+4		3	3	14
Тема 6. Політична комунікація в мережі Інтернет.	4+4		3	3	30
Разом	48	16	18	18	100

Шкала та критерії оцінювання опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі, повні, цілісні, міцні і творчо засвоєні знання базових понять і принципів політичної комунікації, вміє відмінно застосовувати їх для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту; демонструє здатність здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики. Загалом продемонстрований високий рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
3	Здобувач вищої освіти має добрі знання базових понять і принципів політичної комунікації, вміє достатньо добре застосовувати їх для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту. Загалом продемонстрований високий рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання; демонструє здатність здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики. Загалом продемонстрований достатній рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
2	Здобувач вищої освіти під час відповіді допускає помилки в знанні базових понять і принципів політичної комунікації, виникають труднощі у їх застосуванні для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи

	розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту. Загалом продемонстрований задовільний рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні. Фрагментарно відтворює знання базових понять та принципів політичної комунікації, виникають суттєві труднощі у їх застосованні для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту. Загалом продемонстрований низький рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
0	Здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити; відповідь відсутня, що не дає змоги оцінити формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

Шкала та критерії оцінювання розв'язування тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
Кожна правильна відповідь – 0,5 балів	
13–16	Продemonстрований високий рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
10–12	Продemonстрований достатній рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
7–9	Продemonстрований задовільний рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
4–6	Продemonстрований низький рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
0–3	Продemonстрований незадовільний рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

Шкала та критерії оцінювання виконання навчальних (практичних) завдань

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	Виконані навчальні завдання свідчать про те, що у здобувача вищої освіти сформовано необхідні практичні навички політичної комунікації, які він ефективно застосовує для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту; демонструє здатність здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики. Виконані завдання свідчать про високий рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
2	Виконані навчальні завдання свідчать про те, що у здобувача вищої освіти в основному сформовано необхідні практичні навички політичної комунікації, які він застосовує для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту; демонструє здатність здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики. Виконані завдання свідчать про достатній рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
1	Виконані навчальні завдання мають неточності та помилки; свідчать про те, що у здобувача вищої освіти виникають труднощі із застосуванням навичок політичної

	комунікації, які він застосовує для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту. Виконані завдання свідчать про задовільний рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
0	Навчальні завдання не виконані або виконані повністю неправильно, що не дає змоги оцінити формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	Виконані завдання самостійної роботи свідчать про те, що здобувач вищої освіти якісно засвоїв матеріал, досконало використовує базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки; уміло застосовує набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань. Завдання самостійної роботи з теми виконані відповідно до методичних рекомендацій у повному обсязі, без помилок; демонструють здатність здобувача вищої освіти самостійно застосовувати навички політичної комунікації для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту. Виконані завдання свідчать про високий рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
2	Виконані завдання самостійної роботи свідчать про те, що здобувач вищої освіти добре засвоїв матеріал, належним чином використовує базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки; застосовує набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань. Завдання самостійної роботи з теми виконані відповідно до методичних рекомендацій у повному обсязі, але наявні незначні помилки; не в повній мірі демонструють здатність здобувача вищої освіти самостійно застосовувати навички політичної комунікації для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту. Виконані завдання свідчать про достатній рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
1	Виконані завдання самостійної роботи свідчать про те, що здобувач вищої освіти засвоїв необхідний матеріал фрагментарно, хоча при цьому належним чином використовує базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки; виникають труднощі при застосуванні набутих теоретичних знань при розв'язанні практичних завдань. Завдання самостійної роботи з теми виконані не всі або мають суттєві помилки; лише частково демонструють здатність здобувача вищої освіти самостійно застосовувати навички політичної комунікації для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту. Виконані завдання свідчать про задовільний рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
0	Завдання самостійної роботи не виконані або виконані повністю неправильно, що не дає змоги оцінити формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.